

Újabb GDPR értelmezési iránymutatás – ezúttal a kamerás megfigyeléseket érintően

Ön elvégezte már a 6 pontos felülvizsgálati tesztet?

Az Európai Adatvédelmi Testületnek a videó eszközökkel történő személyes adatok kezelésére vonatkozó legújabb iránymutatásában foglaltak - hasonlóan a magyar személy- és vagyonvédelmi törvény nemrég történt módosításában foglaltakhoz – egyértelművé teszik, hogy a GDPR-ra tekintettel alapvetően **nem lehet a kamerás megfigyelések tekintetében az érintettek hozzájárulására (különösen nem ráutaló magatartáson alapuló hozzájárulására) támaszkodni, az ezzel kapcsolatos korábbi gyakorlatot több ponton felül kell vizsgálni.**

Lássuk melyek ezek a gyakorlati területek!

1. Az iránymutatás általánosságban felhívja a figyelmet arra, hogy a személyes, otthoni használat (mint pl. saját kert magánszemélyként történő monitorozása), mint azon kivétel, amely tekintetében a GDPR nem alkalmazandó, kizárólag szűken értelmezendő kivételként tekinthető és esetről esetre meg- és felülvizsgálandó.
2. Az iránymutatás továbbá kifejezetten felhívja a figyelmet arra is, hogy **a kamerázás jogszerűségéhez a célokat egyrésztől írásban, másrésztől kameránként külön-külön szükséges dokumentálni illetve meghatározni**, továbbá arra is, hogy bár elméletileg bármelyik GDPR szerinti jogalap alkalmazása felmerülhet, a gyakorlatban mégis jellemzően a jogos érdek vagy a közérdekű vagy közhatalmi jogosítvány gyakorlásához szükséges adatkezelési jogalap alkalmazási lehetősége a legvalószínűbb, a **hozzájárulások jogalap alkalmazása csak kivételes helyzetben képzelhető el.**
3. Az iránymutatás konkrétan a jogos érdek jogalap alkalmazása tekintetében összhangban felhívja a figyelmet arra, hogy jogos érdek jogalap érvényességéhez minden esetben **érdekmérlegelési tesztet kell végezni**, illetve arra is, hogy közhatalmi szervek feladataik ellátása körében erre a jogalapra nem hivatkozhatnak.

Az érédmérlegelés elvégzése körében az iránymutatás többek között azt rögzíti, hogy az **érdekek valóban létező érdekek kell lennie, azaz nem lehet spekulatív** vagy fiktív, így például a létező érdeket igazolhatják korábbi konkrét károk vagy súlyos balesetek vagy akár statisztikák is (pl. egy adott környéken statisztikailag magas a betörések száma), melyeknek ugyanakkor az elszámoltathatóság elvre figyelemmel **dokumentálnak kell lenniük.**

Ezen túlmenően fontos és az érédmérlegelés keretében vizsgálandó az is, hogy az **adatkezelésnek szükségesnek is kell lennie**, melynek kapcsán az adattakarékosság elvét is be kell tartani, azaz minden esetben az érédmérlegelés keretében vizsgálandó az is, hogy a tervezett adatkezelés alkalmas, megfelelő és szükséges-e a cél szempontjából és az adatkezelést csak akkor lehet jogszerűen végrehajtani, ha kevésbé korlátozó eszközzel nem lehetséges az adott célt ésszerűen megvalósítani.

Így például adott esetben vizsgálandó, hogy nem lehet-e a vagyonvédelmi célt kerítéssel, őrrrel, jobb világítással, zárossal stb., azaz adatkezeléssel nem járó eszközökkel a kamerázás helyett megvalósítani. Abban az esetben is ugyanakkor, ha nincs más megfelelő eszköz fontos, hogy az

iránymutatás szerint általánosságban az adott terület határáig lehet a megfigyelést alkalmazni, ezen csak speciális esetben és megfelelő indokkal lehet túlterjeszkedni, **a nem szükséges területek megfigyelésének blokkolásáról technikai vagy fizikai eszközökkel gondoskodni kell.**

A fentiekén túl továbbá az érdekmérlegelés keretében minden esetben vizsgálandóak az érintettek alapvető jogai, érdekei és csak akkor alkalmazható a megfigyelés, ha a jogos érdek ezeket felülírja.

4. Kiemeli az iránymutatás azt is, hogy **a felvételek továbbítása minden esetben külön adatkezelés fajtának minősül, amelyhez szintén megfelelő jogalap szükséges**, mely adott esetben megegyezhet, de **el is térhet a felvétel készítésének jogalapjával**. Így például lehet a felvétel továbbításának célja jogérvényesítés, mely adott esetben alapulhat jogos érdeken (például még nincs folyamatban jogi eljárás és az adatkezelő azt kíván kezdeményezni), de lehet az adattovábbítás jogalapja jogszabályi kötelezettség teljesítése is (így például, amikor egy folyamatban lévő büntetőeljárásban kéri ki a hatóság a felvételeket).
5. Végezetül fontos kiemelni, hogy a korábbi gyakorlatot némileg cizellálva a kamerás megfigyeléssel kapcsolatos **tájékoztatási kötelezettség tekintetében is tartalmaz újdonságokat az iránymutatás**. Ezek szerint **a tájékoztatási kötelezettség teljesítése két lépésben ajánlott**, első lépésben egy piktogram/figyelmeztető jelzés jól látszódó és olvasható elhelyezésével, melyen alapvetően minimális adatok elhelyezése javasolt, azaz: az adatkezelő személye, a kapcsolati információk, az adatkezelés célja és jogalapja, továbbá utalás az érintetti jogokra és a részletes adatkezelési tájékoztatóra és annak elérhetőségére. Ezen minimális adatokon felül a piktogramon javasolt feltüntetni azon adatokat, amelyekre az érintettek nem számíthatnak, így például az általános három napnál hosszabb megőrzési idő (melyet minden esetben szintén meg kell tudni indokolni és érdekmérlegeléssel alátámasztani), EU-n kívüli esetleges adattovábbítás stb.

Második lépésben pedig a részletes tájékoztatásra is szükség van, mely tájékoztató könnyen hozzáférhető kell, hogy legyen (pl. recepción, pénztárnál vagy könnyen elérhető helyen történő kiragasztás) és melyre a piktogramon javasolt utalni.

6. Fontos továbbá az adatkezelőknek kiemelt figyelmet fordítani arra is, hogy megtegyék a megfelelő **adatsbiztonsági intézkedéseket** (szervezési és technikai intézkedéseket egyaránt, így pl. belső szabályzatok és megfelelő IT standard-ek alkalmazás), további amennyiben szükséges, úgy hatásvizsgálatot is készítsenek a tervezett megfigyelés tekintetében.

Szükséges tehát az adatkezelőknek a kamerás megfigyelésekkel kapcsolatos korábbi gyakorlatukat a fenti 6 pont mentén javasolt felülvizsgálni, megfelelő jogalapot mérlegelni és jogos érdeken alapuló adatkezelés esetében a fentieket is figyelembe véve a jogalap érvényességéhez megfelelő írásos érdekmérlegelési tesztet készíteni!

Tapasztalt kollégáink továbbra is készséggel állnak rendelkezésükre a fentiek gyakorlati értelmezésében és megvalósításában, forduljanak hozzánk bizalommal!